
Fra: QuestBack <noreply@questback.com>
Sendt: 1. august 2018 15:11
Til: KD-RETHOS
Emne: Respons på Høring RETHOS fase1

- Høringssvaret kommer fra
 - Fagforening
- Navn på avsender av høringen (hvilket universitet/høyskole, kommune, statlig etat, brukerorganisasjon osv.)
 - Barnevernspedagogene i Akademikerforbundet (BiA)
- Hvilke retningslinjer vil du gi innspill på? (her velger du alle de retningslinjene du vil gi innspill på. Det må velges minst en.)
 - Barnevernspedagogutdanningen
- Barnevernspedagogutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
 - 2
- Begrunn svaret
 - Vi vurderer at formen på høringen er tilrettelagt på en uheldig måte gjennom Questback. Spørsmålene er styrt og åpner lite opp for kvalitative innspill. Det er vanskelig å gi en helhetlig tilbakemelding på utformingen av retningslinjene i denne formen. Vi har allikevel forsøkt å svare på spørsmålene, men har lagt til dels lange innholdsmessige kommentarer i fritekstfeltet. Begrunnelse for scoring på skalen: Barnevernspedagogens faglige profil blir for utydelig. Det er definert kompetansebehov gjennom flere offentlige utredninger over mange år som dokumenterer et bredt kompetansebehov i ulike tjenester for barn og unge, særlig innenfor barnevernets virkeområde, der barnevernspedagogen har en viktig rolle. Dersom barnevernspedagogens kompetanse ikke styrkes og tydeliggjøres, vil ikke dette møte tjenestens fremtidige kompetansebehov. Videre: Det mangler en helhetlig struktur i retningslinjene for barnevernspedagogutdanningen. Vi vurderer at vernepleiernes struktur er god, og kommer med forslag om at

barnevernspedagogutdanningens retningslinjer bygges på samme måte. Dette vil angi noen sentrale søyler for barnevernspedagogens profesjonalitet. Videre mangler retningslinjene for barnevernspedagogutdanningen en faglig plattform. Både det sosialpedagogiske, barnefaglige, barnevernsfaglige og miljøterapien bør fremkomme som sentrale faglige plattformer:

- o Det sosialpedagogiske er en sentral tilnærming til profesjonsdannelsen og forståelsen av fagutøvelsen, og inkluderer et verdisyn og et menneskesyn som anerkjenner aktørperspektivet i alt arbeid som gjøres. I dette ligger at involvering og medvirkning av de involverte er en integrert del av profesjonsutøvelsen.
- o Det barnefaglige omhandler kunnskap om barn og ungdommers utvikling og behov, å kunne søke forståelse for det enkelte barn, inkludert kommunikasjon med barn og unge, samt å forstå den kontekst barn og unge lever i og hvordan dette påvirker barn og unge. Det er en viktig faglig oppgave at barn og unge skal oppleve tilhørighet og mestring i trygge relasjoner. Utviklingspsykologiske og pedagogiske perspektiver er viktige fagområder her.
- o Det barnevernsfaglige omhandler kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer for barns utvikling: å kunne identifisere dette og kunne iverksette handlinger og tiltak som beskytter barn og sikrer en utviklingsstøttende oppvekst. Vurdering av barns omsorgsbetingelser og foreldres omsorgskapasitet er sentralt i dette. Dette perspektivet innlemmer også kunnskap om hvordan rammebetingelsene familiene lever med påvirker barns omsorgssituasjon, herunder eksempelvis fattigdom, psykisk uhelse, funksjonsnedsettelse, rus, overgrep, vold mm. Analytiske ferdigheter hos barnevernspedagogen i arbeidet med det enkelte barn står sentralt for å kunne ivareta det barnevernsfaglige perspektivet.
- o Miljøterapien som barnevernspedagogen bør tilegne seg, vil måtte innlemme/være en del av de øvrige perspektivene. Miljøterapiens innhold bør bygges rundt endringsrettet arbeid med barn, ungdom, foreldre og familier der ivaretagelse av barns behov for omsorg, oppdragelse og behandling står sentralt. Gjennom grunnutdanningen bør barnevernspedagogen kunne anvende miljøterapeutiske metoder i ulike arbeidskontekster. I beskrivelsene i retningslinjene er kompetanse om rus og psykisk helse begrenset til

nivået «å ha kjennskap til». Dette er ikke nok for å møte fremtidens kompetansebehov i tjenestene. Rus og psykisk helse er ofte tematikk og problematikk som utsatte barn og unge lever med, og som barnevernspedagogen både må forstå og arbeide med i sin arbeidshverdag. Dvs. at handlingskompetanse (generell kompetanse) må utvikles i forhold til dette.

- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
 - 2
- Begrunn svaret
 - Vi vurderer at spørsmålet henger tett sammen med forrige spørsmål og viser derfor til dette. At barnevernspedagogens faglige profil er for utydelig vil skape mindre forutsigbarhet for barn, unge og deres foreldre om hvilken kompetanse de møter i tjenestene når de møter en barnevernspedagog. Generelt er vi skeptiske til å benytte begrepet «brukere» om barn og ungdom og deres foreldre. Når det gjelder om retningslinjen svarer opp barn, ungdoms og foreldres fremtidige behov, så må barnevernspedagogutdanningen forholde seg til samfunnsutviklingen og kunne ivareta blant annet et mangfoldsperspektiv i arbeidet med barns oppvekst- og utviklingsbetingelser. Dette fremkommer ikke tydelig nok i retningslinjene. • Barnevernspedaogens faglige oppgave og samfunnsmandat fremkommer videre ikke av retningslinjene på en tydelig måte. Barnevernspedagogen møter i sin arbeidshverdag barn som lever i utsatte livs- og omsorgssituasjoner, om de jobber i kommunalt barnevern, i barnevernsinstitusjon eller andre barnevernstiltak, i psykisk helse (BUP), i rusomsorgen, i barnehage eller skole, i oppsøkende tjenester eller i fritidssektoren mv. Barn og ungdom trenger beskyttelse, og at det tidlig etableres utviklingsstøttende relasjoner og strukturer rundt dem, i et livsløpsperspektiv for å legge et best mulig grunnlag for ungdomstiden og voksentiden. Å søke forståelse om barns livs- og omsorgsbetingelser og hvordan deres behov kan ivaretas er sentralt. Grunnutdanningen for barnevernspedagoger bør sikre kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som støtter opp om denne

faglige oppgaven. • Barnevernspedagogens kompetanse knyttet til barns perspektiv og barneperspektivet må løftes. Barnevernspedagogen skiller seg i dag fra andre profesjonsutdanninger i Norge gjennom å inneha et fokus på barns perspektiv og et barneperspektiv. For å ivareta dette perspektivet må barnevernspedagogen ha kunnskap om kommunikasjon og samhandling med barn og ungdom, noe aktivitetsfaget representerer en viktig innfallsvinkel til. Å sikre medvirkning fra barn og unge selv er en sentral faglig oppgave for barnevernspedagogen i mange ulike roller i velferdssystemet. • Barnevernspedagogens kompetanse knyttet til nettverks- og relasjonsmobiliserende arbeid må løftes og tydeliggjøres. I dette ligger at barnevernspedagogene må være kjent med og kunne anvende ulike metoder og tilnærminger for å oppnå mobilisering av nettverk rundt barn og familier, og at barn og familier har trygge og stabile relasjoner i og utenfor familien. Dette arbeidet må kunne gjøres med et livsløpsperspektiv. • I hvert av punktene over ligger det implisitt et endringsarbeid som skal skje sammen med barn og familier. Barnevernspedagogens kunnskap og kompetanse om ulike endringsrettede metoder og tiltak må innebære en oversiktskunnskap om mulige tilnærminger, og en handlingskompetanse knyttet til det mest grunnleggende endringsarbeidet som den profesjonelle rollen medfører. I det kommunale barnevernet vil veiledningskompetanse særlig rettet mot foreldre være viktig, mens i barnevernsinstitusjon eller skole vil direkte kontakt med barn og unge betinge kompetanse på ulike tilnærminger for å bygge relasjoner, mestring, endre gruppedynamikk mv. være viktig. Barnevernspedagogen inngår også i ulikt type behandlingsarbeid, og må ha kunnskap om dette. Det miljøterapeutiske perspektivet gir et godt grunnlag for kunnskap og kompetanse knyttet til endringsarbeid og ulike innfallsvinkler til tiltaksarbeid, og kan og bør være den grunnleggende stolpen for dette. Det er viktig å velge en plattform eller stolpe som barnevernspedagogene kan bygge sin kompetanse videre på etter endt grunnutdanning.

- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)

og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'

○ 9

- Begrunn svaret
 - Vi vurderer at retningslinjene slik de står ikke sikrer likhet nasjonalt om hva en barnevernspedagog skal være. Den faglige profilen er for utydelig, og den faglige plattformen mangler. BiA vurderer at dette gir for stor autonomi til utdanningsinstitusjonene, med den konsekvens at det fortsatt vil være store forskjeller på hva en barnevernspedagog er, slik fagfeltet opplever som en utfordring i dag når de ansetter fra de ulike utdanningsinstitusjonene. Vi vurderer at det er et behov for en større nasjonal normering av utdanningen, slik at kompetansen som fagfeltet trenger og tar i mot er forutsigbar og tilpasset barn, unge og familier og tjenestenes behov. Ved å tydeliggjøre faglig plattform for barnevernspedagogutdanningen, vil dette gi et godt grunnlag for nødvendig normering, som samtidig kan ivareta ønsket nivå av autonomi hos utdanningsinstitusjonene.
- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
 - Ja. - Sosialpedagogikken må inn. - Det bør tydeliggjøres barnefaglig, barnevernsfaglig og miljøterapeutisk kompetanse. - Familie- og nettverksarbeid bør styrkes opp, inkludert nettverksmobiliserende og relasjonsmobiliserende arbeid. - Mangfoldssensitivitet bør fremheves. - Kunnskap om hva den digitale hverdagen medfører av utfordringer og muligheter både for barn, unge, foreldre og profesjonsutøvere. - Ettervern, eller arbeid med ungdom over 18 år med utfordrende eller vanskelige barndomserfaringer, er et viktig tema som barnevernspedagogen må kunne. - Innovasjon som fagområde og viktig innfallsvinkel til profesjonsutøvelsen, blant annet for å stimulere kreativitet og arbeid med å involvere I tillegg bør nivået på kompetansen økes: en del områder bør løftes fra «kunnskap om» til nivåene «bred kunnskap» og «ferdigheter» og «generell kompetanse». Særlig er dette viktig innenfor kjerneområdene for barnevernspedagogen som omhandler å kunne vurdere omsorgssituasjonen og tilrettelegge for en trygg og

utviklingsfremmende oppvekst. Kunnskap og kompetanse knyttet til ulike former for vold er sentralt, sammen med kunnskap om rus og psykisk helse. I det foreliggende utkastet fremkommer viktigheten av å ha kunnskap om samiske minoriteter. Det er avgjørende for å kunne være i stand til å yte likeverdige tjenester, at diskrimineringsgrunnlagene nevnes eksplisitt. Bare på denne måten vil vi klare å huske på at vi må ha kunnskap om de ulike minoritetene, og gjennom denne kunnskapen klare å legge til rette for å møte alle på en god måte. Erfaringsmessig klarer vi ikke favne alle disse om de ikke nevnes eksplisitt. BiA foreslår derfor at alle diskrimineringsgrunnlag nevnes i tråd med den nye diskrimineringsloven som trådte i kraft i 2018, herunder kjønn, religion, etnisitet, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering og kjønnsuttrykk. Det er en pågående diskusjon i fagmiljøene (særlig i høgskole- og universitetsmiljøene) hvorvidt sosialpedagogikken fortsatt skal være barnevernspedagogens kjernefag, eller om det er barnevernsfaget som skal være dette. Begge begreper er utfordrende å definere tydelig, og gir etter vårt syn viktige perspektiver for barnevernspedagogens profesjonsutøvelse, gitt at fagene utvikles i utdanning og fagfeltene. Vi ønsker at både det sosialpedagogiske og barnevernsfaglige skal være viktige deler av barnevernspedagogutdanningen, det er utfyllende fag og perspektiver for profesjonsutøvelsen, og ønsker videre debatt om dette velkommen.

- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbar?
 - Nei
- Begrunn svaret
 - Vi svarer nei på dette fordi vi mener at beskrivelsene bør tydeliggjøres mer. Dvs. at det som står der i dag sånn sett er gjennomførbart, men vi vurderer at det bør stilles ytterligere krav og slik sett gjøres mer hensiktsmessig for at studentene kan øve opp sin faglighet på en god måte. Kapitlet med krav til praksisstudiene bør styrkes opp og må i tillegg til det som står der inneholde følgende presiseringer og nye momenter (dersom utdanningen utvides til en femårig master, vil dette må se annerledes ut): - Praksisstudiene skal

utgjøre 24 uker totalt - Praksisstudiene innebærer at studenten er i direkte møte med barn, ungdom og foreldre i praksishverdagen, får arbeidsoppgaver knyttet til barn, ungdom og familier og etablerer samarbeid med disse, at studenten samarbeider med andre profesjoner og tjenester, og at studenten følges opp tett fra en veileder. - Fagplanen ved den enkelte utdanningsinstitusjon skal inneholde definerte områder for læringsutbytte, som gir studenter og veiledere klare oppfatninger om innholdet læringsutbyttet i praksisstudiet. - Minst 14 uker skal være o sammenhengende ved én arbeidsplass, o i siste halvdel av studiet, o i et av kjerneområdene for barnevernspedagogen, o med et gjennomgående fokus på barnevernspedagogens identitet og rolle, der studenten øver seg som selvstendig barnevernspedagog o og med en barnevernspedagog, som har gjennomført veilederutdanning, som veileder - De 10 øvrige ukene må også være knyttet til kjernearbeidsområdene for barnevernspedagoger med barnevernspedagog med veilederutdanning som veileder, med fokus på barnevernspedagogens identitet og rolle.

- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanning? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
 - 5
- Begrunn svaret
 - Fordi nivået er lagt for lavt, kan en i prinsippet si at dette er gjennomførbart innenfor en 3-årig bachelorutdanning. Men, fordi den faglige profilen og tyngden mangler, så er svaret at når dette utbedres, så vil rammene innenfor er bachelor ikke være godt nok. Mange offentlige rapporter og utredninger de senere år påpeker behovet for høyere kompetanse innenfor særlig barnevernsområdet, og en master som grunnutdanning vil, på samme måte som med lærerne, sikre at den grunnleggende kompetansen inn i dette feltet strykes, og derav styrkes grunnstrukturene for det mest komplekse arbeidsområdet i offentlig sektor. Det er behov for å styrke grunnutdanningens innhold og nivå, for at det skal gis en forsvarlig ramme om utdanningen for at barnevernspedagogen skal utvikle en profesjonell identitet som tjener kompetansebehovet i tjenestene for

barn og unge. BiA mener derfor at utdanningen som barnevernspedagog må gjøres om til en klinisk fagintegrert master, slik som lærerne i dag har fått. Det er svært viktig at utdanningen bygges opp på en fagintegrert måte, og ikke modulbasert, da kompleksiteten i arbeidet som barnevernspedagogene utfører er høy, og en trenger å se kunnskap og ulike forhold i sammenheng, og dette må øves opp gjennom utdanningen og ikke overlates til fagfeltet. En femårig utdanning gir større mulighet for å både gi sterk analytisk kompetanse og handlingskompetanse, men dette må være integrert.

- Er det andre høringsinnspill?
 - Vi har merket oss at lærerutdanningene nå er femårige og på masternivå fra høsten 2018. Dette har medført større søkning til læreryrket i 2018 enn tidligere, og vi registrerer at det skjer ulikt type utviklingsarbeid for å gjøre lærerutdanningene best mulig, for eksempel et arbeid for å utvikle lærermasterne med fokus på kvalitetsutvikling jf. Nyhetsbrev fra NOKUT 19.6.18. Vi vil insistere på at KD og utdanningssektoren setter samme søkelys og gir like rammebetingelser til arbeidet med å utvikle barnevernspedagogutdanningen som lærerutdanningene. Som kjent, mener vi at grunnutdanningen for barnevernspedagoger må løftes til et klinisk masternivå. Å utvikle et godt kunnskapsgrunnlag for barnevernspedagogutdanningen og barnevernsfeltet som sådan er viktig. Det må avsettes atskillig mer ressurser til forsknings- og utviklingsarbeid til dette enn det gjøres i dag. Blant annet mener vi at det sosialpedagogiske fagområdet må vies en sentralt oppmerksomhet, sammen med at en må fortsette forsknings- og utviklingsarbeidet innenfor det barnevernsfaglige. Dette er områder som henger tett sammen, der det sosialpedagogiske perspektivet er blant de fagdisiplinene som er et viktig grunnlag for et godt barnevernsfaglig kunnskapsgrunnlag, sammen med eksempelvis utviklingspsykologi, sosiologi, juss mv. Vi legger her ved et helhetlig forslag til overskriftene i retningslinjen, som et bidrag til å sikre en tydeligere faglig profil på barnevernspedagogutdanningen, der kjernekompetansen kommer tydeligere frem, og innrammingen av kunnskapen og kompetansen som skal bygges opp blir mer

hensiktsmessig: Kunnskapsområder for barnevernspedagogen: I. UTVIKLING AV YRKESROLLE, ETIKK OG SAMARBEID FOR BARNETS BESTE II. INNOVASJON, KRITISK TENKNING OG KUNNSKAPSBASERT PRAKSIS III. SOSIALPEDAGOGISK PERSPEKTIV PÅ OPPVEKST IV. MESTRINGSBYGGENDE RELASJONER MED BARN, UNGDOM OG FORELDRE V. BARNEVERN SFAGLIG ARBEID OG BARN S OMSORGSBETINGELSER VI. MILJØTERAPEUTISK OG UTVIKLINGSSTØTTENDE ARBEID Vi vil oversende et helhetlig forslag til nye retningslinjer til programgruppa med basis i denne strukturen i løpet av september 2018.

Gi tilbakemelding

Tjenesten er levert av www.questback.com - Questback Essentials